

Stegodontidae

De stegodonten (**Stegodontidae**) vormen een uitgestorven familie uit de orde der slurfdieren (**Proboscidea**). Stegodonten leefden in grote delen van **Azië** gedurende het **Pliocene** en **Pleistoceen**. De voornaamste verschillen met de familie der **Elephantidae**, waar de nu nog levende Afrikaanse en Indische olifanten en ook de uitgestorven mammoeten toe behoren, zijn te zien aan de kiezen. De kiezen van Stegodontidae bestaan uit een serie van dakvormig richels (Grieks "stegos" = dak), terwijl in olifanten de afzonderlijke richels uitgroeien tot lamellen. Daarnaast was het skelet van een stegodont veel robuster en gedrongener dan bij de Elephantidae het geval is. Evenals de Elephantidae beschikten de stegodonten over een paar grote slagstanden en een slurf.

Taxonomie

De familie Stegodontidae bestaat uit 2 geslachten:^[1]

- Familie Stegodontidae (Osborn, 1918)
  - Geslacht *Stegolophodon* (Schlesinger, 1917)
  - Geslacht *Stegodon* (Falconer, 1857)

Verwantschap

Vroeger werden de stegodonten beschouwd als voorouders van de Elephantidae, maar tegenwoordig is bekend dat zij een doodlopende tak vormen. De stegodonten stammen af van het geslacht *Stegolophodon*, een uitgestorven groep bekend uit het Mioceen dat net als de stegodonten uitsluitend uit Azië bekend is, terwijl de oorsprong van de olifanten in **Afrika** ligt. De tot nu toe gevonden jongste Stegodonresten, met een ouderdom van 12.000 jaar, zijn gevonden op het Indonesische eiland Flores. De tot nu toe bekende fossiele *Stegodon*-soorten met hun vindplaatsen zijn: *Stegodon elephantoides* (Myanmar, Java); *Stegodon ganesh* (India, Pakistan); *Stegodon insignis* (Pakistan); *Stegodon orientalis* (China, Japan); *Stegodon zdanski* (China); *Stegodon aurora* (Japan); *Stegodon trigonocephalus* (Java); *Stegodon sompoensis* (Celebes); *Stegodon florensis* (het Indonesische eiland Flores); *Stegodon sondaari* (het Indonesische eiland Flores).

Verdwerging op eilanden

Stegodonten moeten net als olifanten uitstekende zwemmers zijn geweest, aangezien hun fossielen zijn aangetroffen op eilanden, die zelfs gedurende periodes van lage zeespiegels (gedurende de ijstijden) niet met landbruggen verbonden waren met het vasteland van Azië (de eilanden **Celebes**, **Flores**, **Timor**, **Soemba** in **Indonesië**, **Luzon** en **Mindanao** in de **Filipijnen** en in **Taiwan** en **Japan**). Een algemene evolutionaire trend van grote zoogdieren op eilanden is het kleiner worden of verdwergen. Terwijl de stegodonten van het vasteland vergelijkbaar waren in afmeting met de nu nog levende olifanten, waren de stegodonten op eilanden veel

Stegodontidae

Fossiel voorkomen: **Plio-Pleistoceen**

Stegodon miensis

Taxonomische indeling

Rijk: **Animalia** (Dieren)
 Stam: **Chordata** (Chordadieren)
 Klasse: **Mammalia** (Zoogdieren)
 Orde: **Proboscidea** (Slurfdieren)

Familie

Stegodontidae

Osborn, 1918

Afbeeldingen op **Wikimedia Commons**

Stegodontidae op **Wikispecies**

Portaal **Biologie**
Zoogdieren

kleiner van postuur. De kleinst tot nu toe bekende soort, *Stegodon sondaari*, die bekend is van 900.000 jaar oude afzettingen op het Indonesische eiland Flores, had een geschat lichaamsgewicht vergelijkbaar met dat van een waterbuffel. Recentelijk zijn 95.000 tot 12.000 jaar oude stegodontresten gevonden in een grot eveneens op het eiland Flores. Deze nog niet benoemde *Stegodon* soort leefde tegelijkertijd met de in 2003 ontdekte mensensoort, de Floresmens (*Homo floresiensis*).

Bronnen, noten en/of referenties

1. SHOSHANI, J., Tassy, P.(2005). Advances in proboscidean taxonomy & classification, anatomy & physiology, and ecology & behavior. *Quaternary International* 126-128: 5-20 DOI:[10.1016/j.quaint.2004.04.011](https://doi.org/10.1016/j.quaint.2004.04.011)

Overgenomen van "<https://nl.wikipedia.org/w/index.php?title=Stegodontidae&oldid=47593117>"

Deze pagina is voor het laatst bewerkt op 3 okt 2016 om 11:20.

De tekst is beschikbaar onder de licentie [Creative Commons Naamsvermelding/Gelijk delen](#), er kunnen aanvullende voorwaarden van toepassing zijn. Zie de [gebruiksvoorwaarden](#) voor meer informatie.

Wikipedia® is een geregistreerd handelsmerk van de [Wikimedia Foundation, Inc.](#), een organisatie zonder winstoogmerk.